

pravami, in ti poskusi so imeli kar nepričakovan uspeh.

Po naročilu centralnega odbora štajerske kmetijske družbe sem se dne 3. februarja udeležil strelnih poskusov z novimi pripravami omenjene tvrdke in priznati moram, da me je to, kar sem videl, iznenadilo.

Do sedaj sem dvomil nad uspešnostjo streljanja proti toči, če tudi se nahajajo v občini Št. Ilj štiri strelne postaje in sem jaz kot občinski predstojnik, želi ljudstva utrezajoč, po svojih močeh deloval za ustanovitev taistih, ali sedaj moram izjaviti, da sem prepričan, da streljanje upliva na točo.

Strelni poskusi narejali so se iz priprav raznih velikosti in z razno množino smodnika, in zagadeli so bili učinki tudi različni. Dočim se iz topičev, ki so po spodnjem Štajerskem dandanašnji še največ v porabi, ako se vzame za naboj 60 do 70 gramov smodnika, šumenje zračnega vrtinca sliši le 6 do 8 sekund, bilo je tisto ob naboj 120—150 gramov slišati 25 sekund, iz česar se dá sklepati, kako daleč se vrtinec kviško vzdiguje. Velikansk je bil učinek, ko se je streljalo v ravnoležni smeri, da bi se določila sila zračnega vrtinca. Na 100 metrov daljave imel je zračni vrtinec še tako moč, da je tarčo, narejeno iz močnih vreč, ki so bile z žreblji pritrjene na late, te pa zopet na stebre, odtrgal, lesene late prelomil in vreče strgal z žrebljev. Tarče iz močnega popendekelna so bile čisto razčehane, sila, ki se je pri tem razdejanju pokazala, prevdarila se je na 12 kil, zadostovala bi, da človeka podere.

Gotovo je torej, da tolika sila v oblakih provzroča izpremembe in na ta način ovira narejanje toče. Zato je upati, da se bode posrečilo odvrčati točo, ker je dokazano, da se zračni vrtinec požene več sto metrov na kviško.

Pričakovati je, da se bodo priprave, kakoršne se izdelujejo pri sv. Katarini in so bile tamkaj preskušene, močno razširile, v poštrev pa bodo pri tem prišli stroški, saj pri nas na Štajerskem. Posebno je pomisliti, da obstoje na spodnjem Štajerskem že mnoge strelne postaje, ki imajo topiče z zvočnimi nastavki in ljudstvo si lahko preskrbi novih strelnih priprav.

Konečno še omenimo, da ima dr. Ghellini pričanje, dosedanja topiči male izmere bi se dali dobro porabiti, ako bi se jih blizu skupaj pomaknilo (500 metrov), dočim bi bilo velike topiče z močnim učinkom postaviti 1000 m, narazen.

Mi se z nazeri imenovanega gospoda strinjamo in dostavimo samo to, da so izkušnje na poskusnem strelišču tvrdke Karl Greinitz Neffen popolnoma potrile naziranje dra. Ghellini.

Za zračni vrtinec, ki se iz topiča skozi nastavek požene, treba je dovolj smodnika in razmerno velikih topičev.

za sadje. Mi toraj opominjamo vse sadjerejce, da vež sadnih dreves, ki so močno polna, še o pravem času podprejo. Takih podpor je več vrst. Najbolj pripravni in najboljše podpore so vilam podobne podpore, katere se pod doli viseče veje pomaknejo. Takih drogov z že zraščeni vilicami pa se ne dobi dosti. Na mesto takih drogov so za še mlada drevesa dobri tudi drogi brez vilic, pač pa naj bojo ti robati, na katere se potem podpore potrebne veje privežejo. Druga praktična podpora obstoji, ako se dva droga vsaka sebi v zemljo zabijeta, na vrh drogov pa tretji drog po čez pritrdi. Za visoka drevesa je tudi praktično, ako se dolgi kol v zemljo zabije in veje za njega z bičjem privežejo.

**(Ravnanje po nevihti in toči poškodovanega sadnega drevja in odpadlega sadja.)** Ne ozirajoč se na popolno uničenje sadnega pridelka, vidi se sadna drevje po toči hudo poškodovano. Perje je raztrgano ali pa čisto doli odbito in mladike so za več let uničene, da se vidijo grde rane posebno na mladih drevesih. Veliko takih mladih dreves gre v malo letih v nič. Priporoča se toraj po večjih skušnjah sledeče: močno od toče poškodovana mlada jabolčna drevesa popolnoma odstraniti in nova zasadi, da se pri tem dragi čas ne zgubi in taka novo zasajena drevesca s plotičem ograditi. Dalje priporoča se, vsa mlada drevesca v sadnih vrtih in drevesnicah takoj po nastali poškodbi z mažo, ki obstoji iz dveh tretjin ilovice in eno tretjino kravjeka, po deblu in vejah namazati, da se rane še naprej ne vsušijo in povečajo ter tako zdravljenje ne zavleče. Odrezovanje izumrlih robov ravno ima se zgoditi šele prihodno spomlad, pri čemur se pa novi zrastki varovati morejo. Konečno morejo se še vsi ostali zeleni deli, vsi ostanki s perjem v tistem letu, ko je toča bila, varovati in nič proč rezati, to zato, da ne nastane preveliko motenje v reditvi in da si drevo kmalu opomore; le odčehane veje in mladike se smejo odrezati. Šele drugo leto v jesen ali spomladi se ta mlada drevesa do 3- ali 4 letnega pogona nazaj odrezati smejo, da ono od tod mlade zdrave pogonjke dobi. Pa tudi pri starejših odraslih drevesih je treba paziti, ker tudi taka drevesa potrebujejo soka in se mora tako ravnati z njimi, kakor z mladimi, samo da se pri njih smejo mladike do 6 letnega pogona nazaj odrezati. Grozno tudi nevihta (veter) drevesa uniči. Ne samo da veje odlomi, ampak tudi cela debla izruje. Nalomlene ali odtrgane veje morajo se z žago gladko in na pošev do vejnega kolena odžagati, rane ali razpoke pa z ostrim nožem pogladiti in nato s premogovo smolo (Kohlentheer) prevleči. Prevržena na pol zruvana drevesa se še rešijo, ako se zemlja okoli korenin odkoplje, tako da se da deblo zopet po konci zravhati; korenine do koder so poškodovane, se lepo odrežejo in narazen v zemljo zakopljejo in prazni prostori z zemljo trdo zamašijo.

(Dalje sledi.)

## Gospodarske stvari.

**(Podpiranje težko obloženega sadnega drevja.)**

Na spodnjem Štajerskem je letos prav dobra letina